5.SINIF TÜRKÇE

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

eyup_hayta

Aşağıda sana vereceğim teknikler, yazılarını ve konuşmalarını hem daha güçlü hem de herkes için daha anlaşılır hale getirecek sihirli anahtarlardır. İyi yazmak, fikirlerini en doğru ve en etkili şekilde ifade edebilmek demektir! Bu teknikleri kullanarak yazılarını veya konuşmalarını daha güçlü ve anlaşılır hale getirebilirsin!

1.TANIMLAMA

- Bir kavramı, terimi veya varlığı; temel ve ayırt edici özellikleriyle açıklayarak okuyucuya tanıtır, onun ne olduğunu açıklar.
- Cevap çoğu zaman "nedir" veya "kimdir" sorusuna karşılık gelir.

Püf noktası: "...dır / ...dir", "...denir", "...olarak bilinir", "...şeklinde tanımlanır" ifadeleriyle biter.

Örnek:
Motivasyon, bireyi belirli bir hedefe yönelik harekete geçiren içsel veya dışsal itici güç**tür.** Bir eylemi başlatmayı, sürdürmeyi ve sonlandırmayı sağlayan psikolojik enerji kaynağı olarak da **tanımlanabilir.**

Nedir, kimdir?

2.KARŞILAŞTIRMA

- İki şeyin benzer ve farklı yönlerini karşılaştırarak gösterir.
- Okuyucunun, karşılaştırdığı şeyleri daha iyi anlamasını sağlar.

Püf noktası: Karşılaştırmalarda "daha, gibi, oysa, buna karşılık, farklı olarak' gibi ifadeler sık kullanılır.

Örnek:
Fiziksel kitap okumak, sayfaların dokusunu hissetmek ve kitabın somut bir eser olarak elde bulunmasıyla kendine özgü bir deneyim sunar. **E-kitap okumak** ise, taşınabilirliği ve yüzlerce kitabı bir arada saklama kolaylığıyla öne çıkar. **Biri** geleneksel ve nostaljik bir bağ kurarken **diğeri** modern yaşamın hızına uyum sağlar.

Tartıya koy!

3.ÖRNEKLENDİRME

- Soyut, anlaşılması zor bir fikri veya konuyu, gerçek hayattan örneklerle somut hale getirir.
- Anlatılan düşünceyi somutlaştırmak, anlaşılır kılmak için örnek verilir.

Püf noktası: "Örneğin, mesela, söz gelimi" ifadeleri örneğe işaret eder.

Örnek:
Teknoloji, artık günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçasıdır. **Örneğin**, sabah uyandığımız telefon alarmı, işe giderken kullandığımız navigasyon, akşam izlediğimiz dijital içerikler ve sevdiklerimizle kurduğumuz anlık mesajlaşma bağlantıları onun vazgeçilmezliğini kanıtlar.

Somutlaştır!

4.BENZETME

- Zayıf veya soyut bir kavramı, daha güçlü ya da bilinen bir varlığa benzeterek anlatır.
- Konu akılda kalıcı olur ve daha etkili hale gelir.

Püf noktası: Benzetmelerde "gibi, sanki, benzer, tıpkı, kadar" sözcükleri sıkça kullanılır. Bu sözcükler, benzetmenin yapıldığını fark etmemizi sağlar.

Örnek:
Başarılı insanlar, karanlık bir yolda yürüyenlere ışık tutan bir fener **gibidir.** Çabaları ve azimleri, çevresindekilere güç veren güneş ışığına **benzer.** Zorluklar karşısında yılmadan çalışmaları ise dimdik duran sağlam bir dağ **gibidir.** Bu yüzden başarılı insanların hikâyeleri, başkalarına yol gösteren bir rehber olur.

Neye benziyor?